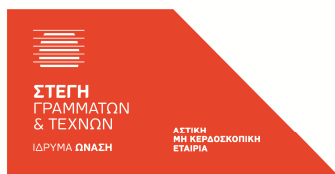




ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ



Εθνικό και
Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο
Αθηνών



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Ελληνική Τέχνη και Πολιτισμός

Διοργάνωση Θερινών Σχολείων για έλληνες μαθητές, μαθητές ευρωπαϊκών κλασικών λυκείων και μαθητές σχολείων της Αμερικής, Αυστραλίας και Ασίας
Το Έργο «Ακαδημία Πλάτωνος: Ανάπτυξη της Γνώσης και Καινοτόμων Ιδεών» χρηματοδοτείται από Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς πόρους μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος: Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση.

Ελληνικός Πολιτισμός

Ο σύγχρονος ελληνικός πολιτισμός διαμορφώθηκε μέσα από μία μακράιωνη πολιτισμική πορεία. Η πορεία αυτή άρχισε από τη μυκηναϊκή εποχή, παρουσίασε εξαιρετικά δείγματα λόγου, τέχνης και σκέψης κατά τη διάρκεια των κλασικών χρόνων, ενώ συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια της ρωμαϊκής εποχής και του Βυζαντίου.

Ο σύγχρονος ελληνικός πολιτισμός έχει επίσης επηρεαστεί από:

- Τα Λατινικά και τα Φραγκικά κράτη
- Την Οθωμανική Αυτοκρατορία
- Τη Βενετική Δημοκρατία
- Τη Δημοκρατία της Γένοβας
- Τη Βρετανική Αυτοκρατορία

Οι ιστορικοί χρεώνουν στην Ελληνική Επανάσταση την αναζωογόνηση της Ελλάδας και τη γέννηση μιας ενιαίας οντότητας της πολύπλευρης κουλτούρας της.

Αρχαία Ελλάδα και Δυτικός Πολιτισμός

Οι αρχαίοι Έλληνες πρόσφεραν τα θεμέλια του σύγχρονου Δυτικού πολιτισμού.

Οι σύγχρονες δημοκρατίες θεμελιώνονται πάνω σε αρχές που διαμορφώθηκαν στην αρχαία ελληνική κοινωνία.

- Διακυβέρνηση από το λαό
- Απονομή δικαιοσύνης από δικαστήρια ενόρκων
- Ισότητα απέναντι στο νόμο

Αρχαία Ελλάδα και Δυτικός Πολιτισμός

Οι αρχαίοι Έλληνες ήταν πρωτοπόροι σε πολλούς τομείς που στηρίζονται στη συστηματική σκέψη:

- Βιολογία
- Γεωμετρία
- Φυσική
- Ιστορία
- Φιλοσοφία

Καθιέρωσαν νέα γραμματειακά και λογοτεχνικά είδη:

- *Επική και λυρική ποίηση*
- *Ιστορία*
- *Τραγωδία και κωμωδία*

Οι Έλληνες δημιούργησαν επίσης το ιδανικό της ομορφιάς, το οποίο επηρέασε έντονα τη δυτική τέχνη.

Ελληνική Τέχνη

Διακρίνουμε τρεις περιόδους:

- Ελληνική εποχή του Χαλκού (Κυκλαδική – Μινωική – Μυκηναϊκή τέχνη) και Αρχαία περίοδος (Αρχαϊκή – Κλασική - Ελληνιστική - Ελληνο-Ρωμαϊκή τέχνη)
- Βυζαντινή περίοδος (5^{ος} αιώνας μ.χ. – 1453 μ.χ.)
- Νεότερη και σύγχρονη περίοδος (1453 μ.χ. - σήμερα)

Α. Αρχιτεκτονική

α. Τα Μινωικά Ανάκτορα

Οι Μινωίτες άρχισαν να κτίζουν ανάκτορα γύρω στο 1900 π.χ. ως πολιτιστικά, θρησκευτικά, διοικητικά, και εμπορικά κέντρα για να καλύψουν τις ανάγκες της διαρκώς αναπτυσσόμενης μινωικής κοινωνίας.

Τα κυριότερα βρίσκονταν στην: Κνωσό, Φαιστό, Μάλια, Ζάκρο.

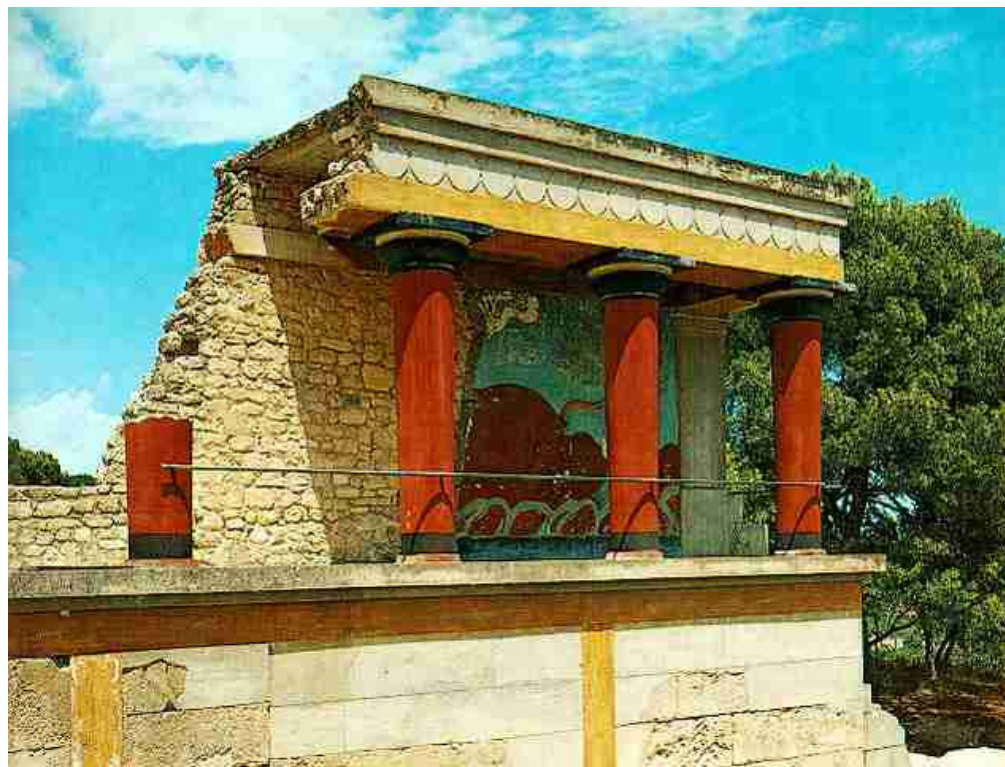


*Ανοικοδόμηση του
Ανακτόρου της Κνωσού*

Η εποχή του Χαλκού: Τα Μινωικά Ανάκτορα



Ανακαινισμένη αίθουσα στην Κνωσό



Η κύρια αίθουσα του Θρόνου

β. Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα

Τα μυκηναϊκά ανάκτορα είναι χτισμένα στις πιο εξέχουσες θέσει των ακροπόλεων και αποτελούνται από συμπλέγματα κτηρίων και πλακόστρωτων υπαίθριων χώρων με κέντρο το λεγόμενο μέγαρο. Το μέγαρο έχει τη μορφή ορθογώνιο παραλληλόγραμμου κτηρίου με είσοδο στη μία στενή πλευρά.

Οι πρώτοι ερευνητές του Μυκηναϊκού Πολιτισμού καθιέρωσαν τους ομηρικούς όρους αίθουσα, πρόδομος και δόμος για τους τρεις χώρους του μεγάρου. Ανάκτορα αυτής της μορφής έχουν ανακαλυφθεί στις Μυκήνες, την Τίρυνθα και τη Μιδέα της Αργολίδας, καθώς και στην Πύλο της Μεσσηνίας.



Η εποχή του Χαλκού: Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα



Το ανάκτορο των Μυκηνών (ανοικοδόμηση)

Η εποχή του Χαλκού: Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα



Η Πύλη των Λεόντων στις Μυκήνες

Η εποχή του Χαλκού: Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα



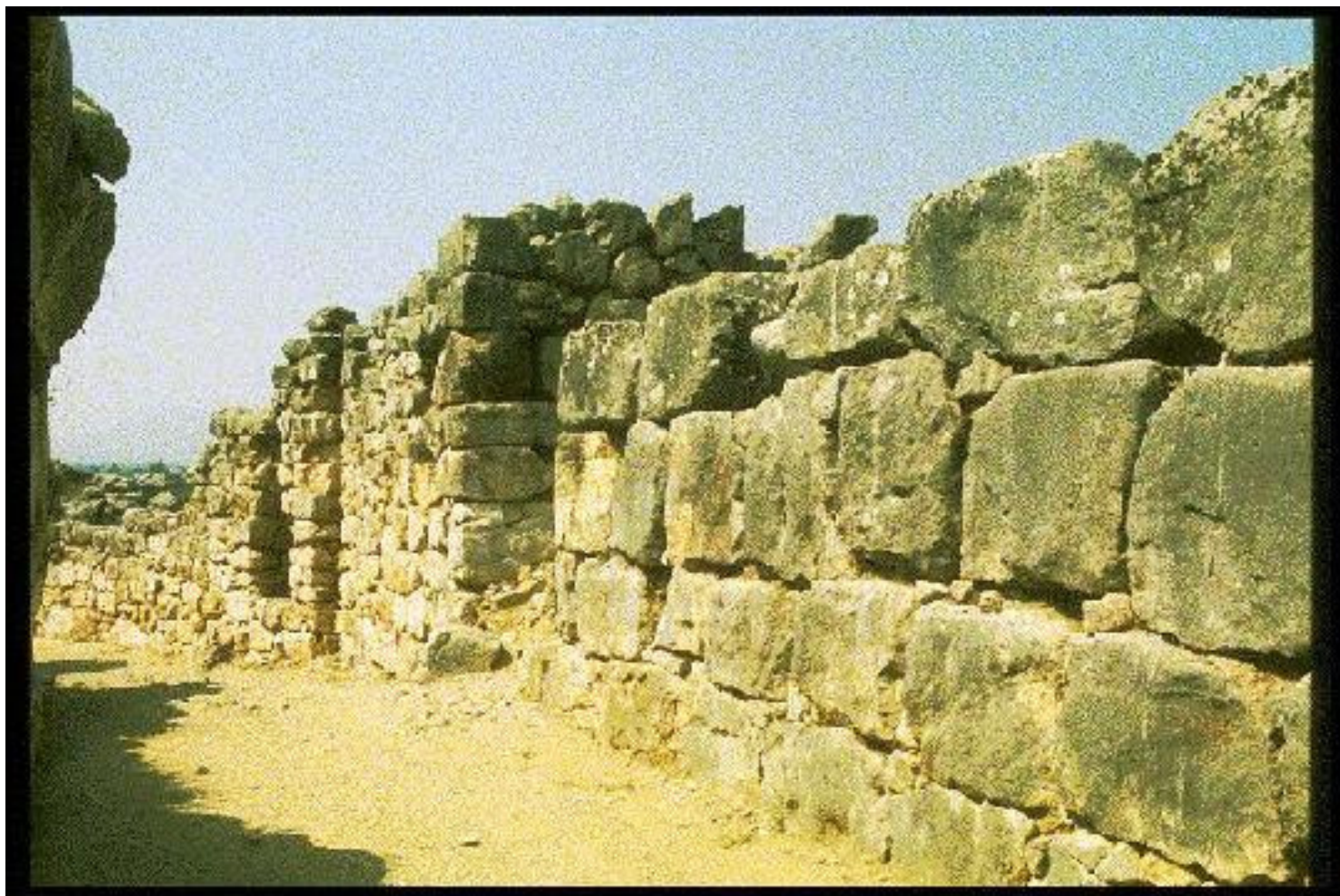
Ανοικοδόμηση μιας
Μυκηναϊκής «μεγάλης
αίθουσας" ή μεγάρου

Η εποχή του Χαλκού: Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα



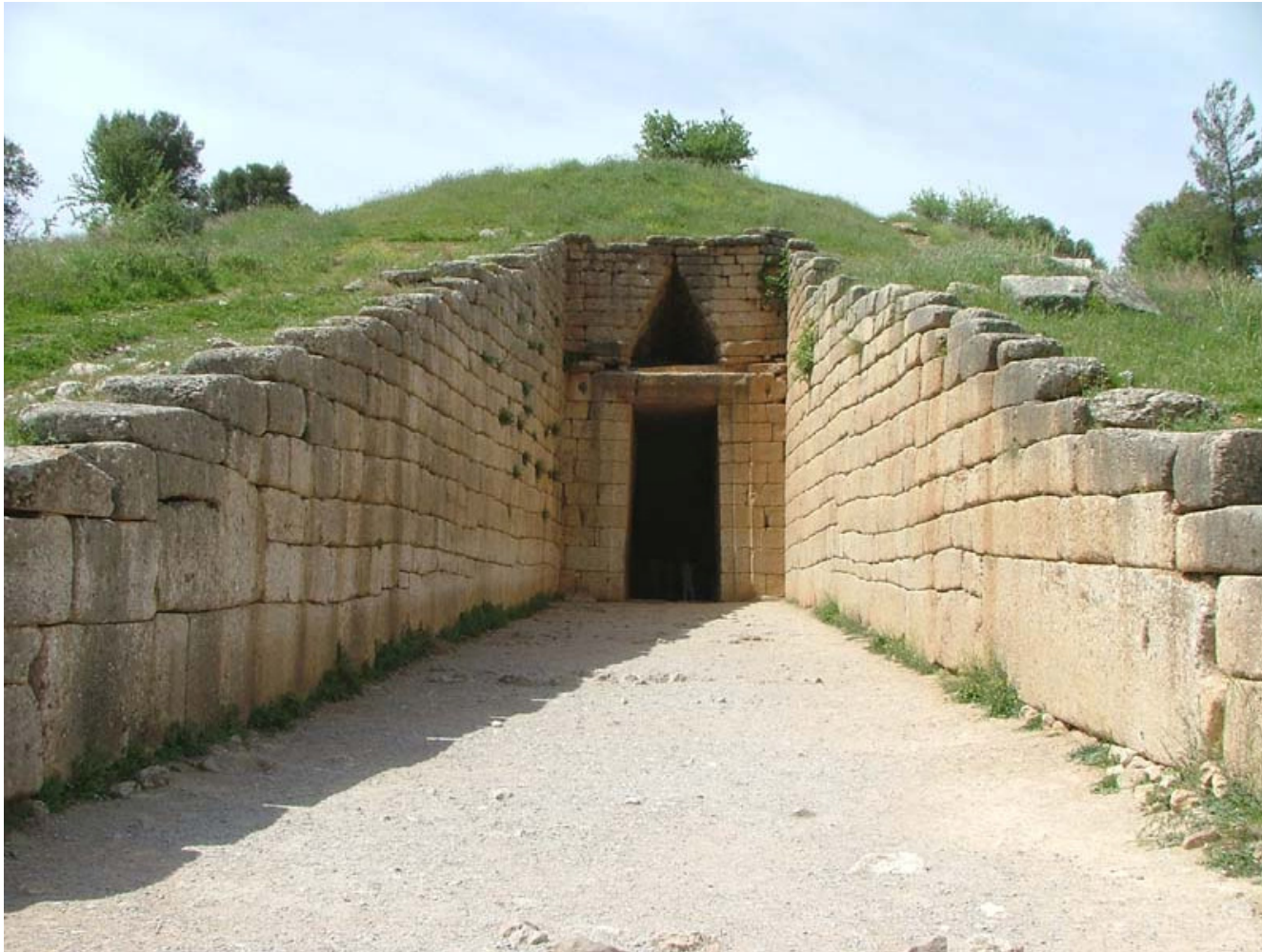
Η μεγάλη εστία στο μέγαρο, Ανάκτορο της Πύλου

Η εποχή του Χαλκού: Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα



Τα Κυκλώπεια τείχη της Τίρυνθας

Η εποχή του Χαλκού: Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα



«Ο Θησαυρός του Ατρέα» θολωτός τάφος των Μυκηνών

Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

Η αρχαία ελληνική αρχιτεκτονική είναι κυρίως γνωστή από τους ναούς της, πολλοί από τους οποίους βρίσκονται σε όλο τον ελλαδικό χώρο, κάποιοι ως αρχαιολογικά κατάλοιπα, ενώ κάποιο διασώζονται σε αρκετά καλή κατάσταση.

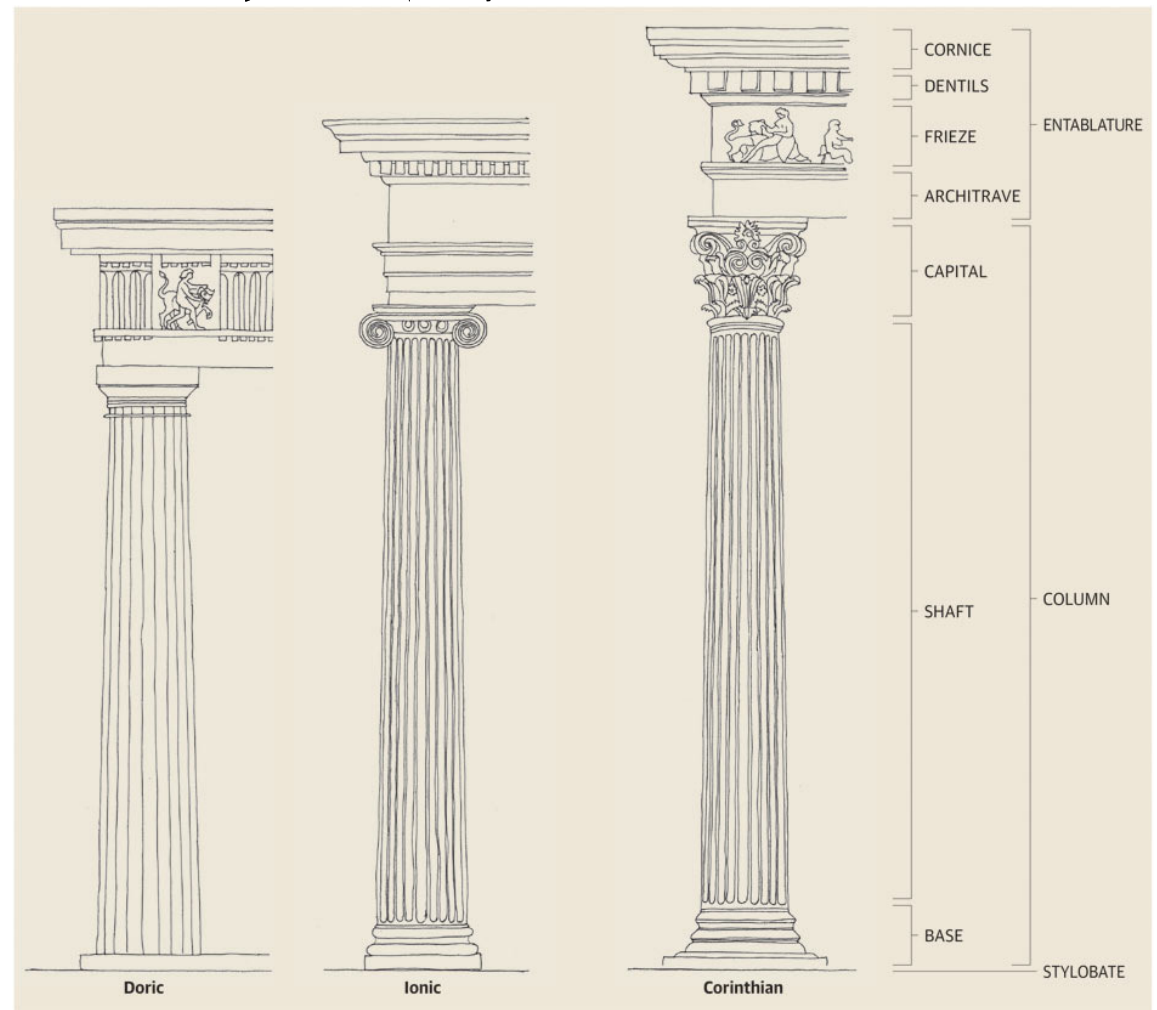
Άλλα σημαντικά δείγματα αρχιτεκτονικής ήταν:

- Υπαίθρια Θέατρα
- Η αγορά
- Το «βουλευτήριο»
- Το «μαυσωλείον»
- Το «στάδιον»

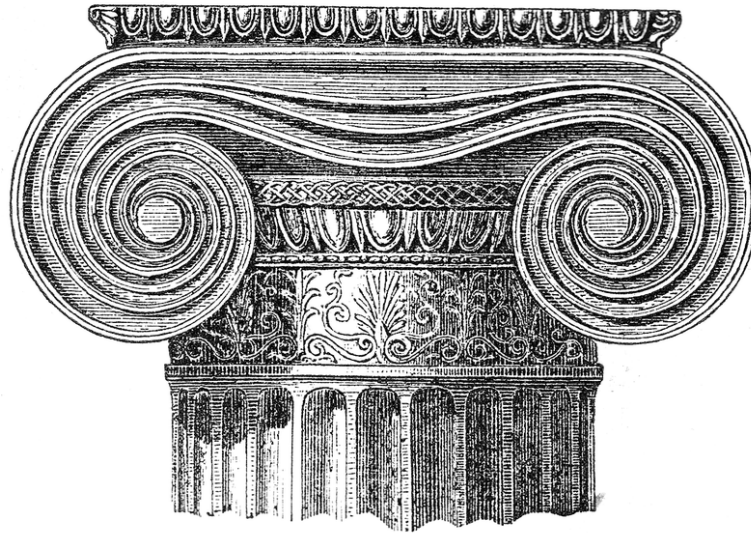
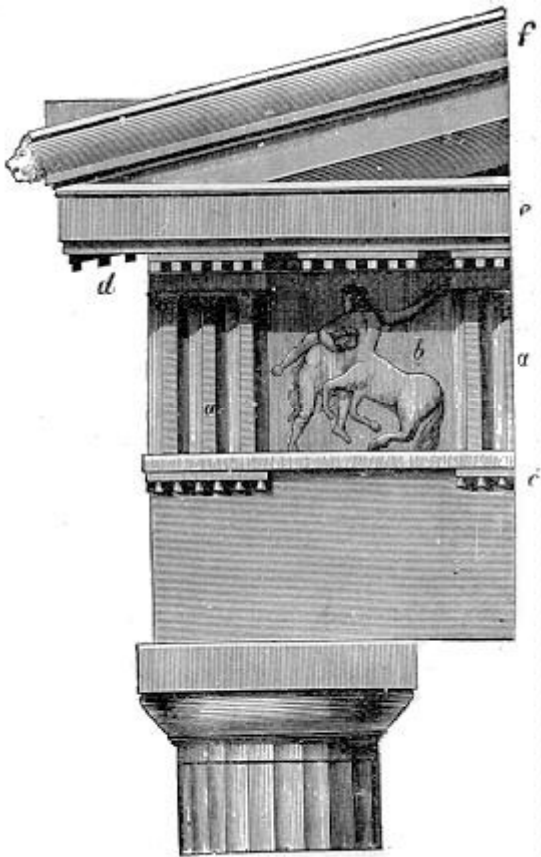
Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

Οι Έλληνες ανέπτυξαν τρεις διαφορετικούς αρχιτεκτονικούς ρυθμούς, καθένας από τους οποίους είχε τις δικές του αναλογίες και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Οι Ελληνικοί ρυθμοί είναι:

- Δωρικός
- Ιωνικός
- Κορινθιακός



Ρυθμοί της Αρχαίας Ελληνικής Αρχιτεκτονικής



Αριστερά: Αρχιτεκτονικά στοιχεία Δωρικού Ρυθμού που δείχνουν απλούς καμπυλωτούς εχίνους

Πάνω αριστερά: Αρχιτεκτονικά στοιχεία Ιωνικού Ρυθμού που δείχνουν έλικες και διακοσμημένους εχίνους

Πάνω δεξιά: Αρχιτεκτονικά στοιχεία Κορινθιακού Ρυθμού που δείχνουν φυλλόσχημη διακόσμηση και κάθετους έλικες

Ο Δωρικός Ρυθμός

Ο Ναός του Ήφαιστου στην Αθήνα



Ο ναός του Δία στην Ακράγαντα της Σικελίας



Ο Ιωνικός Ρυθμός

Το Ερέχθειο στην Ακρόπολη, Αθήνα



Ο Κορινθιακός Ρυθμός

Ο Ναός του Ολύμπιου Δία στην Αθήνα, («το Ολυμπείο»)



Ο Παρθενώνας στην Αθήνα



Το Θέατρο της Επιδαύρου



Το Βουλευτήριο στην Πριήνη της Μικράς Ασίας



Το Στάδιο της Επιδαύρου



Το Μουσολείο της Αλικαρνασσού ή τάφος του Μουσώλου



Β. Βυζαντινή Αρχιτεκτονική

Οι περισσότερες από τις υπάρχουσες δομές της Βυζαντινής εποχής είναι ναοί, ενώ τα κοσμικά κτίρια της βυζαντινής περιόδου τα γνωρίζουμε από επιγραφές που έχουν φτάσει ως τις μέρες μας.

Τρεις βασικοί αρχιτεκτονικοί τύποι ναών:

- Τρουλαία Βασιλική
- Οκταγωνικός τύπος
- Σταυροειδής εγγεγραμμένος τύπος

Αγία Σοφία, Κωνσταντινούπολη



Αγία Σοφία, Κωνσταντινούπολη



Εκκλησία των Αγίων Αποστόλων στην αρχαία αγορά των Αθηνών



Ναός του Αγίου Γεωργίου – Ροτόντα στη Θεσσαλονίκη



Εκκλησία της Αχειροποιήτου στη Θεσσαλονίκη



Γ. Νεότερη και σύγχρονη αρχιτεκτονική

- Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης και την ακόλουθη τάση για μετανάστευση βυζαντινών στη δύση, η ελληνική αρχιτεκτονική επικεντρώθηκε κυρίως στις ελληνικές Ορθόδοξες εκκλησίες της Διασποράς. Οι εκκλησίες αυτές χρησιμοποιήθηκαν ως τόπος συνάντησης Ελλήνων. Η αρχιτεκτονική αυτών των κτιρίων επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από την δυτικοευρωπαϊκή αρχιτεκτονική.
- Μετά την ελληνική επανάσταση και τη δημιουργία του σύγχρονου ελληνικού κράτους, η σύγχρονη ελληνική αρχιτεκτονική προσπάθησε να συνδυάσει την παραδοσιακή ελληνική αρχιτεκτονική και τα ελληνικά στοιχεία και τα θέματα με τις δυτικο-ευρωπαϊκές τάσεις.
- Τον 19ο αιώνα η αρχιτεκτονική στη Αθήνα και σε άλλες πόλεις του Ελληνικού Βασιλείου επηρεάζεται κυρίως από την Νεοκλασική αρχιτεκτονική.

Σύγχρονη αρχιτεκτονική

Η Πλάκα, η παλιά ιστορική γειτονιά της Αθήνας, που εκτείνεται γύρω από τις βόρειες και ανατολικές πλαγιές της Ακρόπολης, είναι ένα τυπικό παράδειγμα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής.



Σύγχρονη αρχιτεκτονική

Η Σύμη, ένα μικρό νησί των Δωδεκανήσων, έχει κάποια από τα ωραιότερα δείγματα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα, με όμορφα ανακαινισμένα και βαμμένα με απαλά χρώματα νεοκλασικά σπίτια.



Σύμη

Κυκλαδική Αρχιτεκτονική

Η υπέροχη κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική γραμμική αντιπροσωπεύεται με τον καλύτερο τρόπο από το νησί της Μυκόνου.



Μύκονος

Σύγχρονη αρχιτεκτονική

Διάσημοι ξένοι αρχιτέκτονες οι οποίοι έχουν επίσης σχεδιάσει κτήρια στην Ελλάδα κατά την διάρκεια του 20ου και 21ου αιώνα, είναι οι:

Walter Gropius, Eero Saarinen και Mario Botta.

Πολλά σύγχρονα οικοδομήματα σχεδιάστηκαν ακόμα από τον Santiago Calatrava για τους Ολυμπιακούς της Αθήνας το 2004, ενώ ο Bernard Tschumi σχεδίασε το νέο μουσείο της Ακρόπολης.

Η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας, κτισμένη από τον Θεόφιλο Χάνσεν σε νεοκλασικό ρυθμό



*Ιο Ιλιον Μελαθρον, το οποίο κτίστηκε από τον Ερνέστο Ζίλλερ
για τον Ερρίκο Σλήμαν, σήμερα φιλοξενεί το Νομισματικό
Μουσείο*



Ελληνική τέχνη: ζωγραφική

Εποχή του Χαλκού

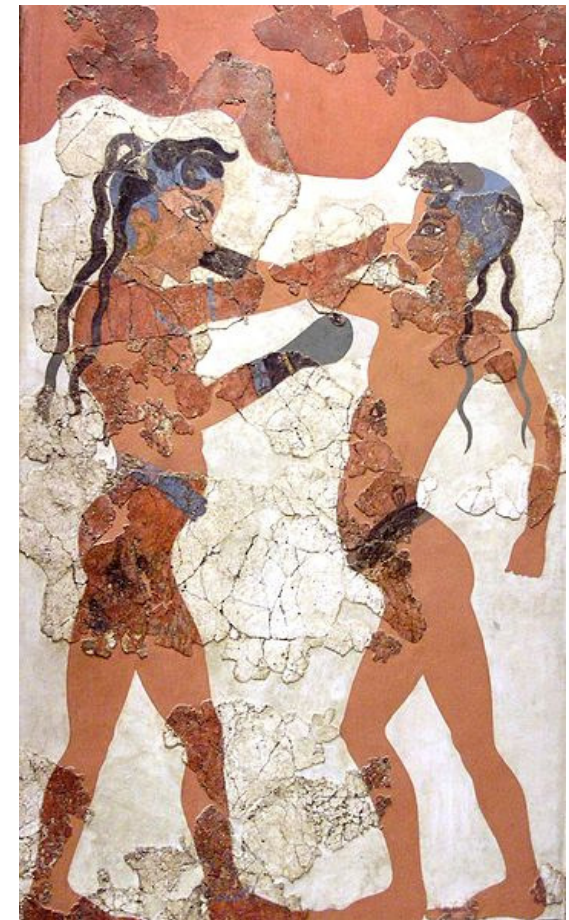
Τοιχογραφίες από το Ακρωτήρι, μία ανασκαφή του οικισμού της Μινωικής Εποχής του Χαλκού στο ελληνικό νησί της Σαντορίνης.



Ψαράς



Μπλε πίθηκοι



Παιδιά παλαιστές

Ελληνική τέχνη: ζωγραφική

Εποχή του Χαλκού

Τοιχογραφίες από την Κνωσό στην Κρήτη.



Επάνω: «Ο Πρίγκιπας με τα κρίνα»
Δεξιά: Τα ταυροκαθάψια



Τρεις γυναίκες που πιθανόν ήταν
Βασίλισσες



Ελληνική τέχνη: ζωγραφική

Εποχή του Χαλκού

Τοιχογραφίες από διαφορετικά κέντρα του Μυκηναϊκού πολιτισμού.



Η λεγόμενη «Κυρία των Μυκηναίων»



Αριστερά: Δύο άνδρες σε ένα άρμα από την Τίρυνθα, Δεξιά: Πολεμιστές που πολεμούν σε ένα



Ζωγραφική

Α. Αρχαία Ελληνική ζωγραφική

Παρόλο που γνωρίζουμε από γραπτές πηγές ότι οι Έλληνες δημιουργούσαν έργα ζωγραφικής από την εποχή του Χαλκού μέχρι την Ρωμαϊκή κατάκτηση και στη συνέχεια, τα περισσότερα από αυτά έχουν καταστραφεί. Η αρχαία ελληνική ζωγραφική επιβιώνει με τη μορφή της αγγειογραφίας.



Αριστερά: Γεωμετρικός αμφορέας, από το Δίπυλο, Αθήνα, Κέντρο: Αρχαϊκός μαύρος αμφορέας (η δολοφονία του Πενθεσίλεια από τον Αχιλλέα) από τον Εξέκια, Δεξιά: Κλασικός κόκκινος αμφορέας (ο Οιδίπους και η Σφίγγα), από το ζωγράφο του Αχιλλέα.

Αρχαία Ελληνική ζωγραφική

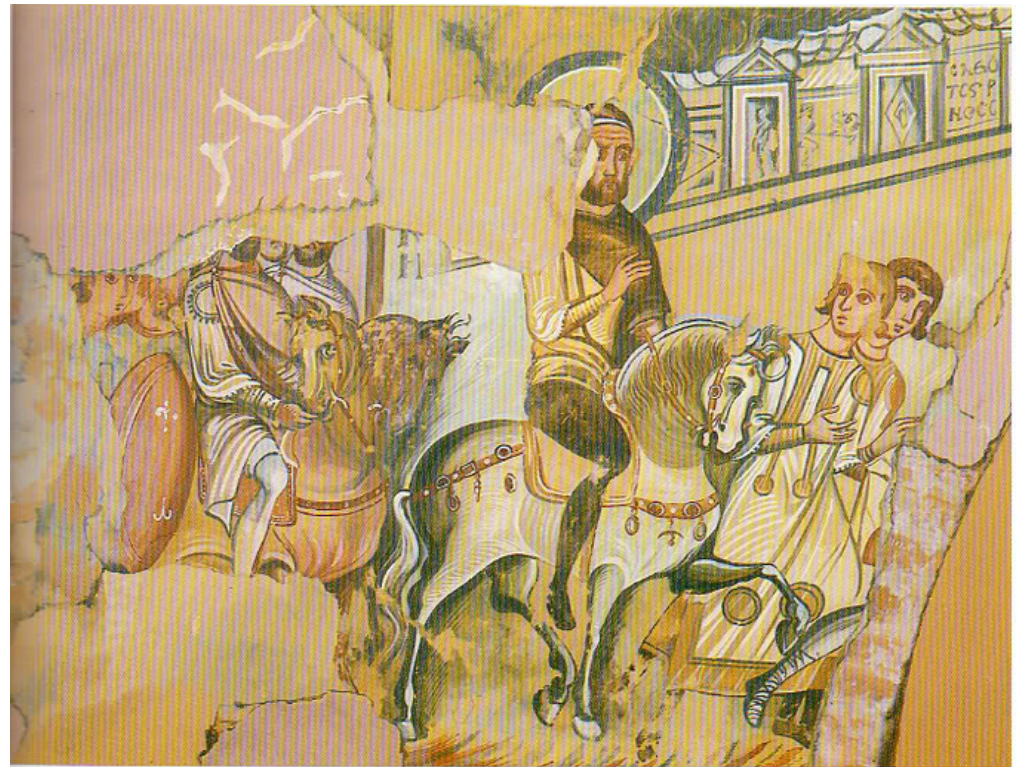
Αρχαία ελληνικά μωσαϊκά



Αριστερά: Ελληνιστικό μωσαϊκό από την Πέλλα (Ο Διόνυσος ιππεύει έναν πάνθηρα), Δεξιά: Ελληνιστικό μωσαϊκό που απεικονίζει κυνήγι ελαφιών από την Πέλλα.

Β. Ζωγραφική Βυζαντινής περιόδου

Η Βυζαντινή ζωγραφική περιλαμβάνει κυρίως τοιχογραφίες, εικόνες και μωσαϊκά.



Αριστερά: Το πιο διάσημο από τα υπάρχοντα Βυζαντινά μωσαϊκά της Αγίας Σοφίας στη Κωνσταντινούπολη - η εικόνα του Χριστού Παντοκράτορος στους τοίχους της άνω νότιας στοάς. Δεξιά: Τοιχογραφία από την εκκλησία του Αγίου Δημητρίου στη Θεσσαλονίκη, που απεικονίζει την είσοδο του αυτοκράτορα Ιουστινιανού Β' στην πόλη μετά τη νίκη επί των Σλάβων.

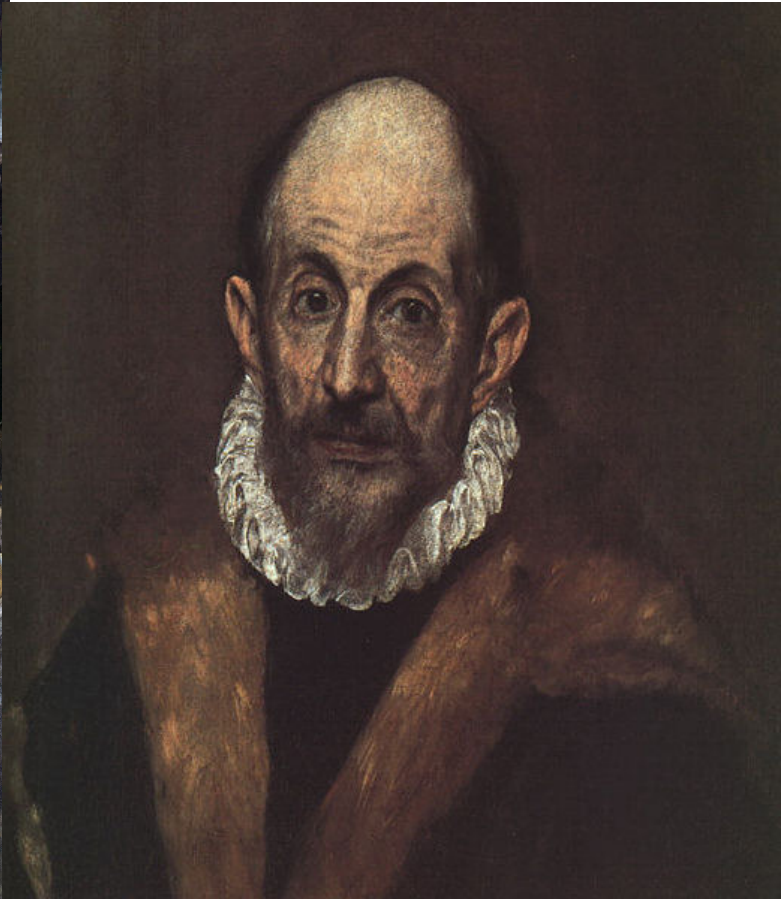
Βυζαντινή Ελληνική ζωγραφική



Αριστερά: Η παλαιότερη εικόνα του Χριστού Παντοκράτορα, από το Μοναστήρι της Αγίας Αικατερίνης στο Όρος Σινά Δεξιά: Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου από την Οχρίδα, μία από τις πιο αξιόλογες εικόνες του μανιερισμού Παλαιολόγων.

Γ. Νεώτερη και Σύγχρονη Ζωγραφική

Δομήνικος Θεοτοκόπουλος -Ελ Γκρέκο



Αριστερά: Η Διαπόμπευση του Χριστού στον Καθεδρικό Ναό, στο Τολέδο, είναι μία από τις διασημότερες δημιουργίες του Ελ Γκρέκο. Δεξιά: Πορτρέτο ενός Άνδρα (υποθετικά αυτοπροσωπογραφία του Ελ Γκρέκο)

Θεόδωρος Βρυζάκης



Αριστερά: Η έξοδος του Μεσολογγίου Δεξιά: Ο Παλαιών Πατρών Γερμανός ευλογεί την σημαία της επανάστασης.

Ν. Λύτρας – Ν. Γκύζης

Αριστερά: Νικηφόρος Λύτρας, Η Αντιγόνη εμπρός στο νεκρό Πολυνείκη (1865)

Δεξιά: Νικόλαος Γκύζης, Μετά την καταστροφή των Ψαρών



Κωνσταντίνος Παρθένης - Φώτης Κόντογλου

Αριστερά: Κ. Παρθένης Το Λιμάνι της Καλαμάτας, Δεξιά: Φώτης Κόντογλου, Η Ελλάδα των Τριών Κόσμων



Γιάννης Τσαρούχης- Νίκος Εγγονόπουλος

Αριστερά: Γ. Τσαρούχης, Ο ναύτης, Δεξιά: Ν. Εγγονόπουλος, Αλέξανδρος Φιλίππου και οι Έλληνες πλην Λακεδαιμονίων



Γιάννης Μόραλης – Ν. Χατζηκυριάκος-Γκίκας

Αριστερά: Γιάννης Μόραλης, Στον Υπαίθριο Φωτογράφο Δεξιά: Ν. Χατζηκυριάκος-Γκίκας, Το Στούντιο



Δημήτρης Μυταράς-Γιάννης Γαϊτής-Αλέκος Φασιανός

Αριστερά: Α. Φασιανός, Χειρομάντης στο δωμάτιό του, Κέντρο: Δ. Μυταράς, Γυναίκα και Σκύλος, Δεξιά: Γ. Γαϊτής, Σειρήνες - Οδυσσέας



Γλυπτική

1. Κυκλαδικά είδωλα

- Κυκλαδική Τέχνη ονομάζεται η τέχνη του αρχαίου Κυκλαδικού Πολιτισμού, που άνθισε στα νησιά του Αιγαίου από το 3300-2000 π.Χ. Μαζί με τους Μινωίτες και τους Μυκηναίους, οι Κυκλαδίτες συγκαταλέγονται στους τρεις μεγάλους πολιτισμούς τους Αιγαίου.
- Ο όρος ειδώλια παραπέμπει σε μια θρησκευτική λειτουργία αυτών των αγαλματιδίων. Η άποψη αυτή όμως, δεν γίνεται γενικώς αποδεκτή από τους ειδικούς. Τα αρχαιολογικά στοιχεία επιβεβαιώνουν ότι χρησιμοποιούνταν σε ταφικές πρακτικές: όλα τα ειδώλια έχουν βρεθεί σε τάφους.
- Οι μορφές στην πλειοψηφία των ειδωλίων αποδίδονται επίπεδες και γεωμετρικές, στοιχείο που τους προσφέρει μια εντυπωσιακή ομοιότητα με τη σύγχρονη τέχνη.



Κυκλαδικά είδωλα



Μινωικά και Μυκηναϊκά ειδώλια



2. Αρχαϊκή περίοδος

- Κατά τη γεωμετρική περίοδο οι μορφές ήταν κυρίως αγαλματίδια κατασκευασμένα από πηλό, χαλκό και ελεφαντόδοντο.
- Κατά την αρχαϊκή περίοδο οι Έλληνες άρχισαν και πάλι να χαράσσουν την πέτρα.
- Μετά από το 575 π.Χ. περίπου, οι μορφές άρχισαν να φέρουν το λεγόμενο *αρχαϊκό μειδίαμα*.

Δύο αγαλματικοί τύποι επικράτησαν:

- Η όρθια μορφή του γυμνού νέου (Κούρος)
- Η όρθια μορφή του ντυμένου κοριτσιού (Κόρη)

Αρχαϊκή περίοδος

Αριστερά: Κούροι (Κλέοβις και Βίτων) , Δεξιά: Πέπλος Κόρη



3. Κλασσική Ελληνική γλυπτική

Αριστερά: Παις του Κριτίου, Κέντρο: Ο Ηνίοχος των Δελφών, Δεξιά:
Χάλκινο Άγαλμα, πιστεύεται ότι είναι ο Ποσειδώνας ή ο Δίας



Κλασσική Εποχή

Οι γλύπτες εγκαταλείπουν το πρότυπο του κούρου με το αρχαϊκό μειδίαμα και μελετούν τις μεταβολές που προκαλεί η κίνηση στην τοποθέτηση των άκρων, στο κεφάλι και το στήθος. Το π'ρωτο άγαλμα που απεικονίζει ουσιαστικά τις ιδιότητες του contrapposto είναι ο Παις του Κριτίου, αν και θεωρείται τυπολογικά απόγονος του κούρου.

Κλασσική Ελληνική γλυπτική

Αριστερά: Ένα αναθηματικό γλυπτό που βρέθηκε κοντά στη Βαρβάκειο Σχολή αντανακλά τον τύπο της ανακαινισμένης Αθηνάς Παρθένου
Δεξιά: ο Έφηβος των Αντικυθήρων



Μύρωνας – Πολύκλειτος - Πραξιτέλης

Αριστερά: ο Δισκοβόλος του Μύρωνα, Κέντρο: ο Διαδούμενος του Πολύκλειτου, Δεξιά: η Αφροδίτη της Κνίδου του Πραξιτέλη (αντίγραφα των αυθεντικών έργων)



Σκόπας - Λύσιππος



Αριστερά: Ένα από τα πολλά ρωμαϊκά αντίγραφα του Πόθου, ένα άγαλμα του Σκόπα, ανακαινισμένο εδώ ως Απόλλωνας ο Κιθαρωδός

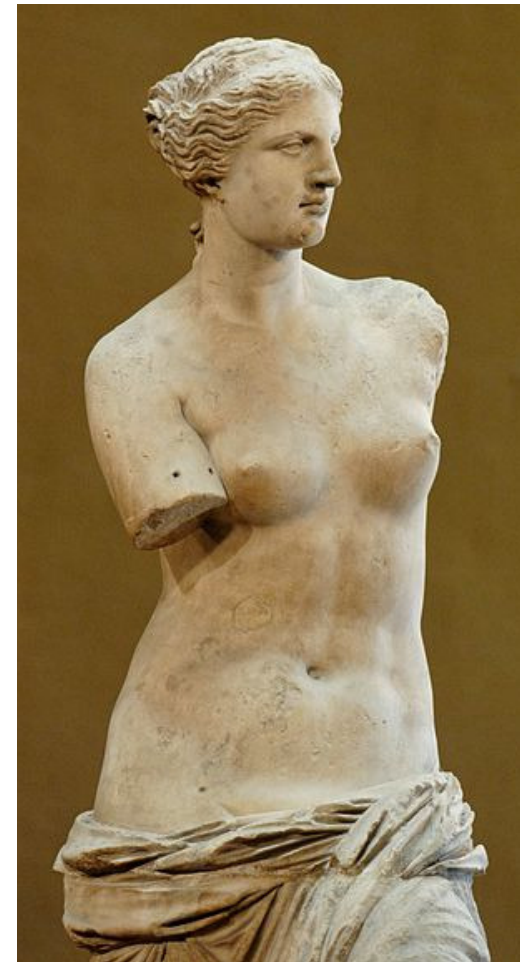
Δεξιά: Ηρακλής του Farnese, ρωμαϊκό αντίγραφο του πρωτοτύπου από τον Λύσιππο

4. Ελληνιστική Εποχή

Ο ρεαλισμός, η ελευθερία και η τεχνική της ελληνιστικής γλυπτικής-πρώιμης, ώριμης και ύστερης- σχημάτισε πρακτικά τη βάση ενός μεγάλου τμήματος της μεταγενέστερης ευρωπαϊκής τέχνης. Οι γλύπτες τούτης της περιόδου, υπερβαίνοντας τα όρια του εξιδανικευμένου, διείσδυσαν περισσότερο στην ουσία της ζωής και των συναισθημάτων που παράγει. Είναι η εποχή στην οποία εγκαταλείπονται οι παραδοσιακοί ελληνικοί θεσμοί και η θρησκευτική επισκίαση στις εικαστικές τέχνες. Οι γλύπτες επιλέγουν περισσότερα κοσμικά θέματα, στα οποία καθρεπτίζεται ο εσωτερικός χαρακτήρας, τα συναισθήματα και τα βιώματα, ο ερωτισμός και η βία, αλλά πάνω απ' όλα η ανάγκη της αλήθειας.

Ελληνιστική Ελληνική γλυπτική

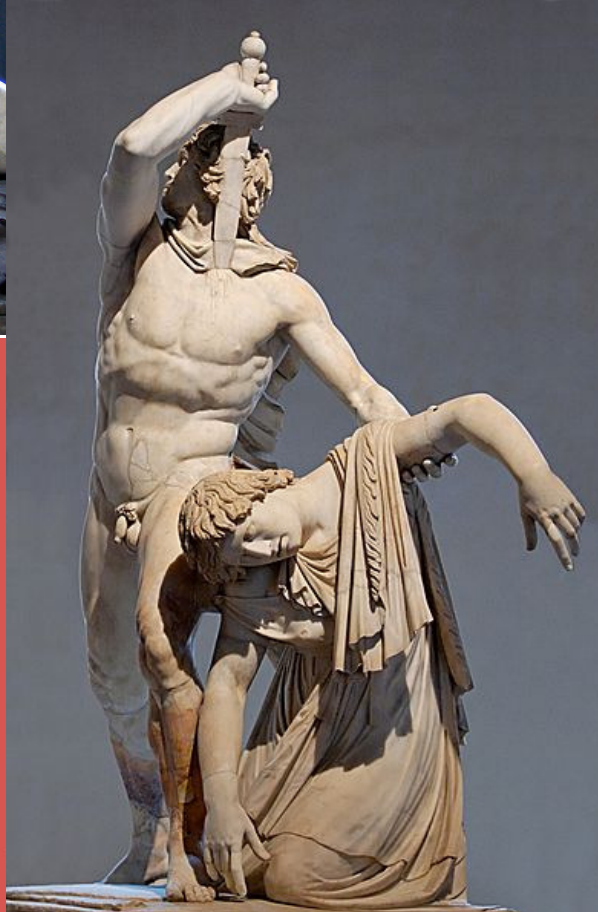
Αριστερά: η Νίκη της Σαμοθράκης (Λούβρο), Κέντρο: ο Λαοκώοντας και οι Γιοί του, από τον Αγήσανδρο, τον Αθηνόδωρο και τον Πολύδωρο (Βατικανό), Δεξιά: η Αφροδίτη της Μήλου, πιστεύεται ότι είναι το έργο του Αλέξανδρου της Αντιοχείας (Λούβρο)



Ελληνιστική Ελληνική γλυπτική



Επάνω: Ο Θνήσκων Γαλάτης, ένα Ρωμαϊκό μαρμάρινο αντίγραφο Ελληνιστικού έργου (Μουσείο Καπιτωλίου στη Ρώμη), Κάτω: Ο Αναβάτης του Αρτεμισίου (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο στην Αθήνα)



Ο Γαλάτης σκοτώνει τον ίδιο και τη γυναίκα του, Ρωμαϊκό αντίγραφο του Ελληνιστικού πρωτοτύπου, (Palazzo Massimo alle Terme)

5. Βυζαντινή περίοδος

- Κατά τη Βυζαντινή περίοδο, οι καλλιτέχνες απόφευγουν την πλαστική έκφραση, και η νίκη της εικαστικής τέχνης επί της πλαστικής ήταν πλήρης.
- Επιπλέον, οι καιροί δεν ήταν καθόλου ευνοϊκή για τη γλυπτική, δεδομένου ότι η θρησκεία απέφευγε την αγαλμάτινη απεικόνιση του Σωτήρος, της Παναγίας ή των Αγίων, το οποίο θα σχετιζόταν πάρα πολύ με τη παγανιστική λατρεία.
- Ως εκ τούτου υπάρχουν πολύ λίγα έργα της Βυζαντινής περιόδου, γνωστά σε εμάς, τα περισσότερα είναι ανάγλυφα από άμβωνες και σαρκοφάγους κάθε μεγέθους, και ακόμη περισσότερες είναι οι πλαστικές διακοσμήσεις των κτιρίων.

6. Νεότερη και σύγχρονη γλυπτική

Η σύγχρονη ελληνική γλυπτική αποτυπώνει ένα ευρύ φάσμα καλλιτεχνικών αναζητήσεων με πηγές έμπνευσης τις ιστορικές περιπέτειες της χώρας, την ελληνική παράδοση, την καθημερινή ζωή, τις προσωπικές ανησυχίες και προβληματισμούς των καλλιτεχνών, αλλά και πανανθρώπινα προβλήματα και αιτήματα.

Νεώτερη και Σύγχρονη Γλυπτική

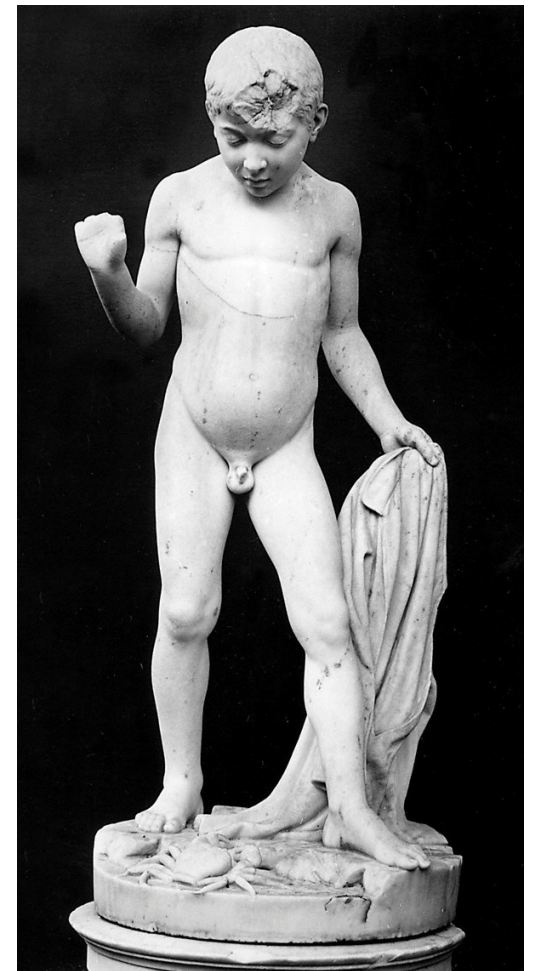
Γ. Χαλεπάς

Αριστερά: Γιαννούλης Χαλεπάς, 'Ο Σάτυρος που παίζει με τον Έρωτα',
Δεξιά: Ο τάφος της Σοφίας Αφεντάκη, ένα έργο του Γιαννούλη Χαλεπά.



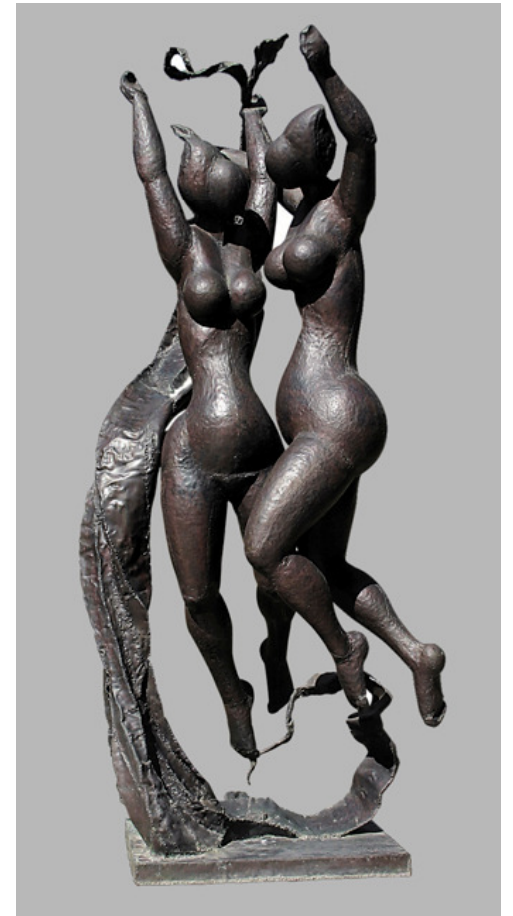
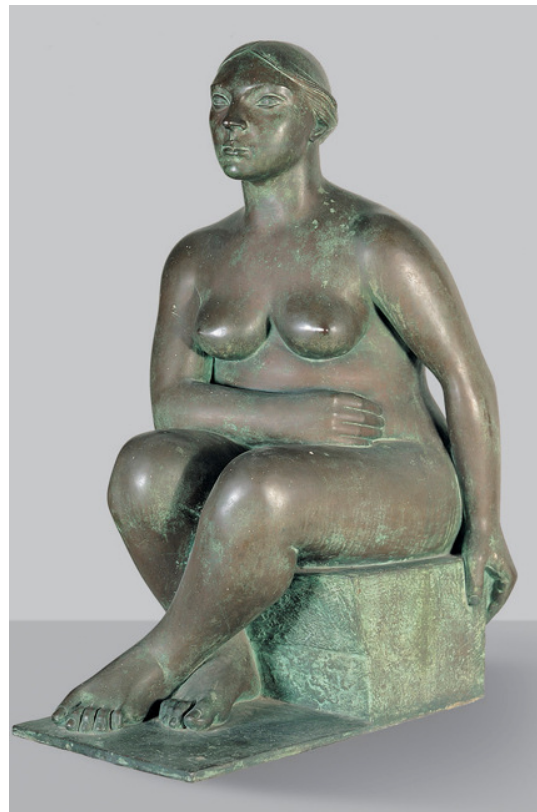
Νεώτερη και Σύγχρονη Γλυπτική

Αριστερά: Άγαλμα της Αθηνάς από το Λεωνίδα Δρόση μπροστά από την Ακαδημία Αθηνών, Κέντρο: Λ. Δρόσης, Πηνελόπη, Δεξιά: Γεώργιος Βρούτος, Το Παιδί με τον Κάβουρα



Νεώτερη και Σύγχρονη Γλυπτική

Αριστερά: Απάρτης Θανάσης, Ο κορμός του Πορτογάλου ή Ανδρικός κορμός, Κέντρο: Καπράλος Χρήστος, Πολεμιστής και Τόμπρος Μιχάλης, Χοντρή καθισμένη γυναίκα, Δεξιά: Μακρής Μέμος, Ανοιξιάτικος Χορός



Ελληνική Μουσική

- Η ελληνική μουσική ιστορία εκτείνεται πολύ πίσω στην αρχαία Ελλάδα, αφού η μουσική ήταν σημαντικό μέρος του αρχείου ελληνικού θεάτρου.
- Αργότερα οι επιρροές από τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, τη Δυτική Ευρώπη και τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία άλλαξαν τον τύπο και τη μορφή της ελληνικής μουσικής.

α. Αρχαία ελληνική μουσική

- Στην αρχαία Ελλάδα η μουσική έπαιζε καθοριστικό ρόλο στη ζωή των ανθρώπων, καθώς ήταν σχεδόν καθολικά παρούσα σε όλες τις κοινωνικές εκδηλώσεις, από τους γάμους και τις κηδείες έως τις θρησκευτικές τελετές και το θέατρο. Στα μουσικά όργανα των αρχαίων Ελλήνων περιλαμβάνονται ο διάυλος και η λύρα, ειδικά ένα ιδιαίτερο είδος της που ονομαζόταν κιθάρα. Η μουσική παιδεία κατείχε ένα σημαντικό τμήμα της εκπαίδευσης στην αρχαία Ελλάδα, και τα αγόρια μάθαιναν μουσική από την ηλικία των έξι.

β. Βυζαντινή Μουσική

- Η μουσική της Βυζαντινής περιόδου είναι επίσης στενά συνδεδεμένη με το αρχαίο ελληνικό σύστημα και μετρικό σύστημα, σύμφωνα με Έλληνες και ξένους ιστορικούς

γ. Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική

- Η Ελληνική παραδοσιακή μουσική ή αλλιώς “τα δημοτικά τραγούδια” υποστηρίζεται ότι σχετίζεται στενά με τη μουσική που παιζόταν στην αρχαία Ελλάδα.
- Τα δημοτικά τραγούδια συνοδεύονταν μουσικά όργανα, όπως κλαρίνα, κιθάρες, ντέφια και βιολιά, ενώ παράλληλα κάθε ρυθμός συνοδεύει μία συγκεκριμένη φόρμα παραδοσιακού χορού όπως συρτό, καλαματιανό, τσάμικο και χασαποσέρβικο.



Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική

Υπάρχουν διάφορα είδη παραδοσιακής μουσικής, όπως:

- **“Νησιώτικα”**, ένας γενικός όρος που χαρακτηρίζει τα λαϊκά τραγούδια που προέρχονται από τα νησιά του Αιγαίου. Ανάμεσα στα πιο δημοφιλή είναι ο Ικαριώτικος (τραγούδι από την Ικαρία).
- **Κρητική Μουσική**, Το κυρίαρχο όργανο είναι η Κρητική λύρα.
- **“Ηπειρώτικα”**, είναι ο όρος που χρησιμοποιείται για τη μουσική από την Ήπειρο. Ιδιαίτερα διακρίνεται τραγούδια στα οποία περιλαμβάνονται θρηνητικά ή ποιμενικά τραγούδια. Το κλαρίνο είναι το λαϊκό όργανο της Ηπείρου για να συνοδεύει τον ηπειρώτικο χορό που είναι αργός και βαρύς, όπως ο τσάμικος.
- **Λαϊκή μουσική από την Πελοπόννησο**. Ο πιο γνωστός χορός είναι ο Καλαματιανός.
- **Λαϊκή μουσική της κεντρικής Ελλάδας**. Οι πιο σημαντικοί χοροί είναι το συρτάκι (ο χορός του Ζορμπά), το ζεϊμπέκικο, το χασάπικο.
- **“Ποντιακά”**, μουσική από τον Πόντο. Το κυρίαρχο μουσικό



δ. Κλασσική μουσική

- Από τα νησιά του Ιονίου(τα οποία βρίσκονταν υπό την διοίκηση δυτικών χωρών) οι νέες τάσεις της δυτικοευρωπαϊκής μουσικής μεταδόθηκαν στην ηπειρωτική Ελλάδα.



- Ένας διακεκριμένος εκπρόσωπος αυτού του είδους είναι ο Νικόλαος Μάντζαρος. Η ευρέως γνωστή σύνθεσή του είναι η μουσική σύνθεση για το ποίημα του Διονυσίου Σολωμού «Ύμνος εις την Ελευθερίαν», η πρώτη και η δεύτερη στροφή του οποίου ενσωματώθηκαν στον Ελληνικό εθνικό ύμνο.

- Ο Μανώλης Καλομοίρης ήταν ο ιδρυτής της Ελληνικής Εθνικής Μουσικής Σχολής.





δ. Ρεμπέτικο

- Το ρεμπέτικο τραγούδι αρχικά συνδέθηκε με τις χαμηλότερες και φτωχότερες τάξεις, αλλά αργότερα απέκτησε γενικότερη αποδοχή αφού απευθύνθηκε σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα.
- Το ρεμπέτικο πιθανότατα προέρχεται από τη λαϊκή μουσική των μεγαλύτερων ελληνικών πόλεων, κυρίως παράκτιων της σημερινής Ελλάδας και της Μικράς Ασίας.
- Το 1923, μετά τον ελληνοτουρκικό πόλεμο και την ανταλλαγή πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία, εγκαταστάθηκαν στις φτωχές γειτονιές του Πειραιά, της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας. Πολλοί από αυτούς τους πρόσφυγες διέθεταν υψηλό μορφωτικό επίπεδο και παραδοσιακά θεωρούνται ως οι ιδρυτές της Σχολής Ρεμπέτικου της Σμύρνης.
- Οι πρώτες ηχογραφήσεις του Μάρκου Βαμβακάρη και του Μπάτη αποδίδουν την εξέλιξη της ρεμπέτικης μουσικής που δέχεται νέες επιδράσεις και τις αφομοιώνει γόνιμα τα στοιχεία της λαϊκής μουσικής των πόλεων.



■ Κάποιοι από τους νεώτερους μύθους της ελληνικής μουσικής, όπως ο Μανώλης Χιώτης, ο Μάρκος Βαμβακάρης, η Σωτηρία Μπέλλου προήλθαν από αυτή τη μουσική σκηνή.

■ Τα βασικά όργανα του ρεμπέτικου τραγουδιού, από τα μέσα της δεκαετίας του 1930 και μετά, ήταν το μπουζούκι, ο μπαγλαμάς και η κιθάρα.



Διάσημοι Έλληνες Καλλιτέχνες

Ο Μίκης Θεοδωράκης είναι Έλληνας τραγουδοποιός και διάσημος συνθέτης. Έγραψε μουσική για τις ταινίες Αλέξης Ζορμπάς(1964), Ζ (1969), και Σέρπικο (1973). Θεωρείται ως ο πιο γνωστός εν ζωή Έλληνας συνθέτης.



Διάσημοι Έλληνες Καλλιτέχνες

Ο Μάνος Χατζηδάκης ήταν Έλληνας
συνθέτης και θεωρητικός της
Ελληνικής μουσικής. Το 1960 έλαβε
Όσκαρ Καλύτερου Πρωτότυπου
Τραγουδιού για το τραγούδι του Ποτέ
την Κυριακή από την ομότιτλη ταινία.



Διάσημοι Έλληνες Καλλιτέχνες

Η Νάνα Μούσχουρη είναι Ελληνίδα τραγουδίστρια με διεθνή σταδιοδρομία που έχει πουλήσει 300 εκατομμύρια δίσκους παγκοσμίως κατά την διάρκεια μιας καριέρας που μετράει πάνω από πέντε δεκαετίες.



Διάσημοι Έλληνες Καλλιτέχνες

- Ο Βαγγέλης Παπαθανασίου είναι Έλληνας είναι μουσικός διεθνούς φήμης, γνωστός στο εξωτερικό ως Vangelis.
- Έχει επηρεάσει την ανάπτυξη διαφορετικών μουσικών ειδών, ενώ θεωρείται πρωτεργάτης του ηλεκτρονικού ήχου.
- Είναι βραβευμένος για Όσκαρ για την μουσική στην ταινία Οι Δρόμοι της Φωτιάς το 1982.
- Επίσης, έχει επενδύσει μουσικά πλήθος άλλων κινηματογραφικών ταινιών, όπως **Blade Runner**, 1942: Χριστόφορος Κολόμβος, Αλέξανδρος, Ελ Γκρέκο.
- Τον Οκτώβριο του 2000, συνέθεσε την μουσική και την συνολική παραγωγή για το «πέραςμα» της Ολυμπιακής σημαίας από την Αυστραλία προς την Ελλάδα, κατά την διάρκεια της τελετής λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων του Σύνδευ.



Διάσημοι Έλληνες Καλλιτέχνες

Μαρία Κάλλας

- Υπήρξε κορυφαία υψίφωνος και η παγκοσμίως πλέον γνωστή ντίβα της όπερας του 20^{ου} αιώνα. Οι κριτικοί εκθείαζαν την άρτια τεχνική της, τη μαγευτική φωνή της και τις υποκριτικές της δυνατότητες.



Κινηματογράφος

Οι δεκαετίες του '50 και του '60 θεωρούνται ως η Χρυσή Εποχή του ελληνικού κινηματογράφου.

Σκηνοθέτες και ηθοποιοί της εποχής αυτής συγκαταλέγονται στις ιστορικές φυσιογνωμίες της νεότερης Ελλάδας και κάποιοι κέρδισαν τη διεθνή αναγνώριση:

- Μιχάλης Κακογιάννης
- Μελίνα Μερκούρη
- Νίκος Κούνδουρος
- Κατίνα Παξινού
- Έλλη Λαμπέτη
- Ειρήνη Παπά

Κινηματογράφος

Στέλλα (1955),

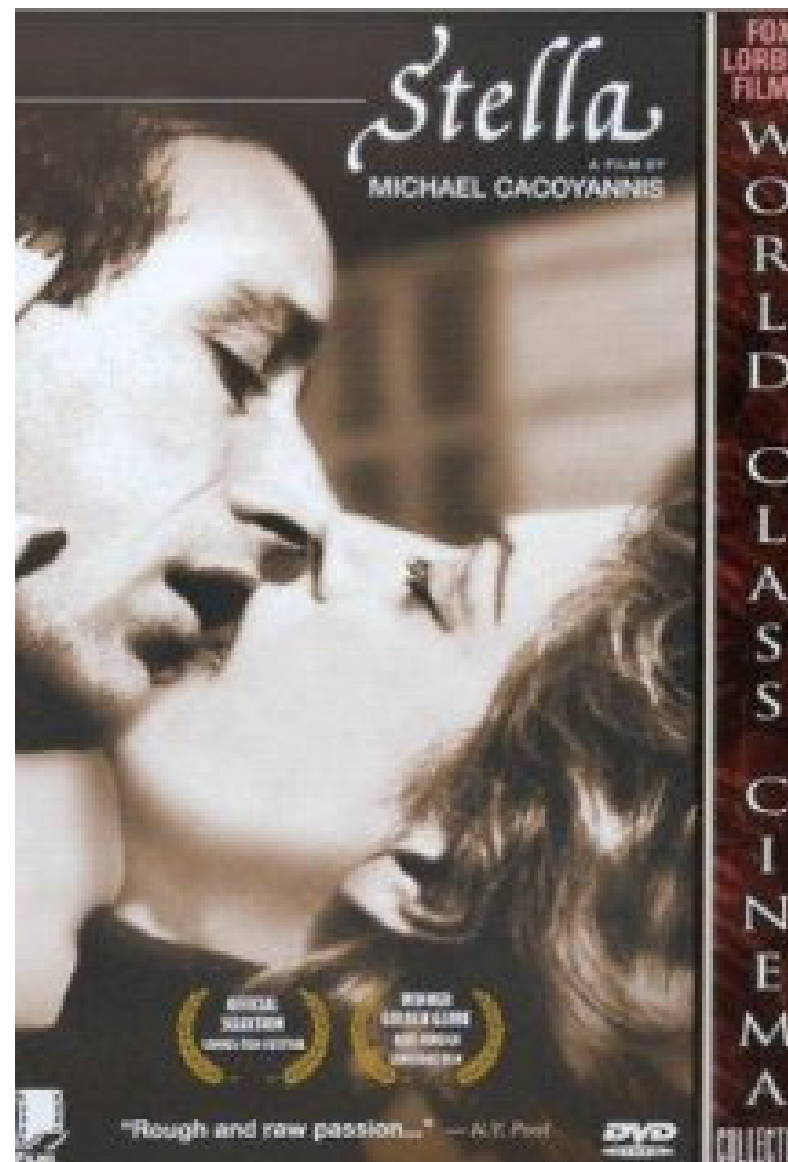
Σκηνοθεσία: Μιχάλης Κακογιάννης

Σενάριο: Ιάκωβος Καμπανέλλης

Πρωταγωνιστούν: Μελίνα

Μερκούρη, Γιώργος Φούντας και
Αλέκος Αλεξανδράκης

Τιμήθηκε με τη Χρυσή Σφαίρα



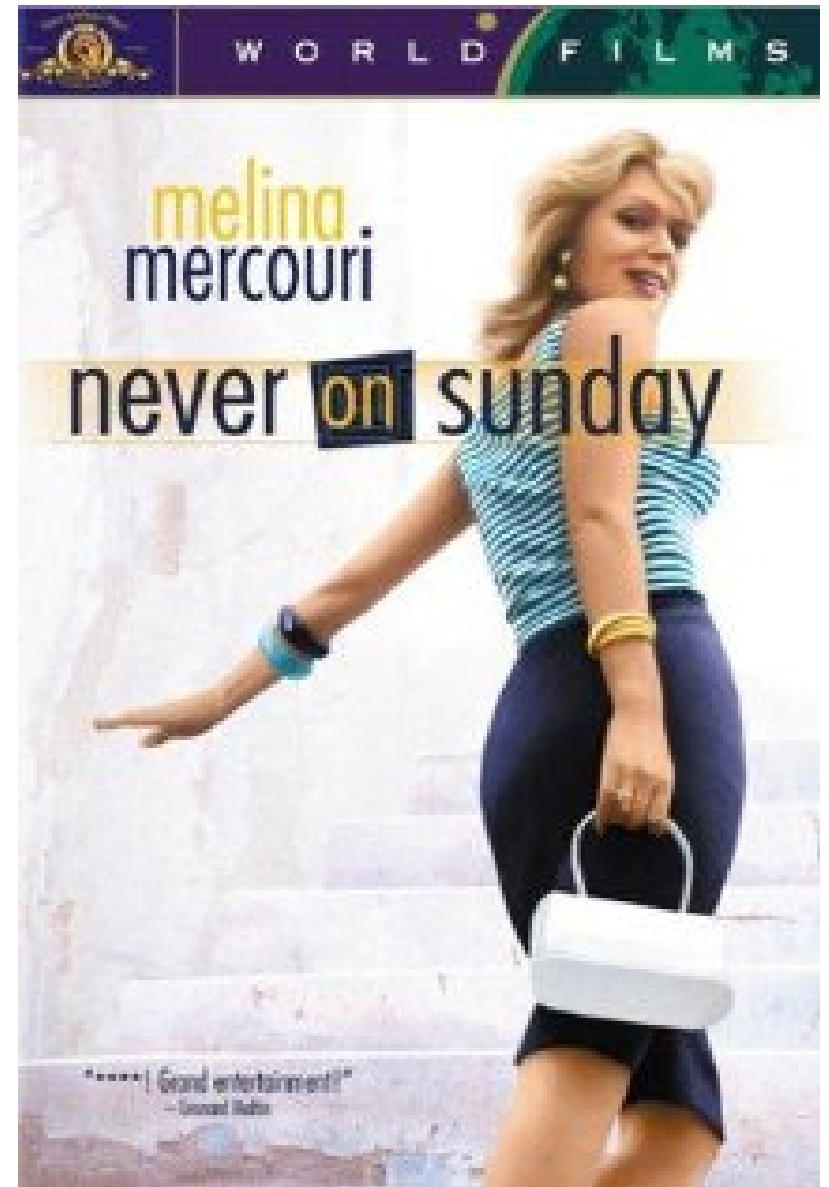
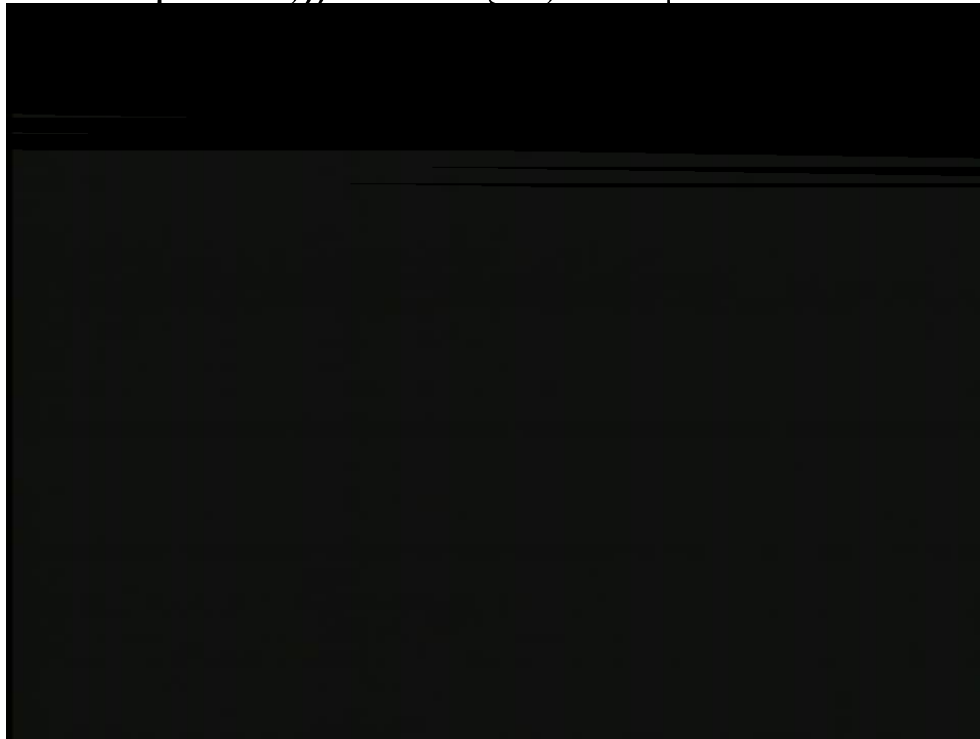
Ελληνικός πολιτισμός: κινηματογράφος

Αλέξης Ζορμπάς (1964) (Zorba the Greek),
Σκηνοθεσία: Μιχάλης Κακογιάννης
Πρωταγωνιστούν: Anthony Quinn, Alan
Bates, Ειρήνη Παπά.
Κέρδισε 3 βραβεία Όσκαρ



Ελληνικός πολιτισμός: κινηματογράφος

Ποτέ την Κυριακή (1960),
Σκηνοθεσία: Ζιλ Ντασέν.
Πρωταγωνιστούν: Μελίνα
Μερκούρη, Ζιλ Ντασέν και Γιώργος
Φούντας.
Κέρδισε το βραβείο Όσκαρ
Καλύτερης Μουσικής, (Μ.
Χατσηδάκης), τέσσερις ακόμα

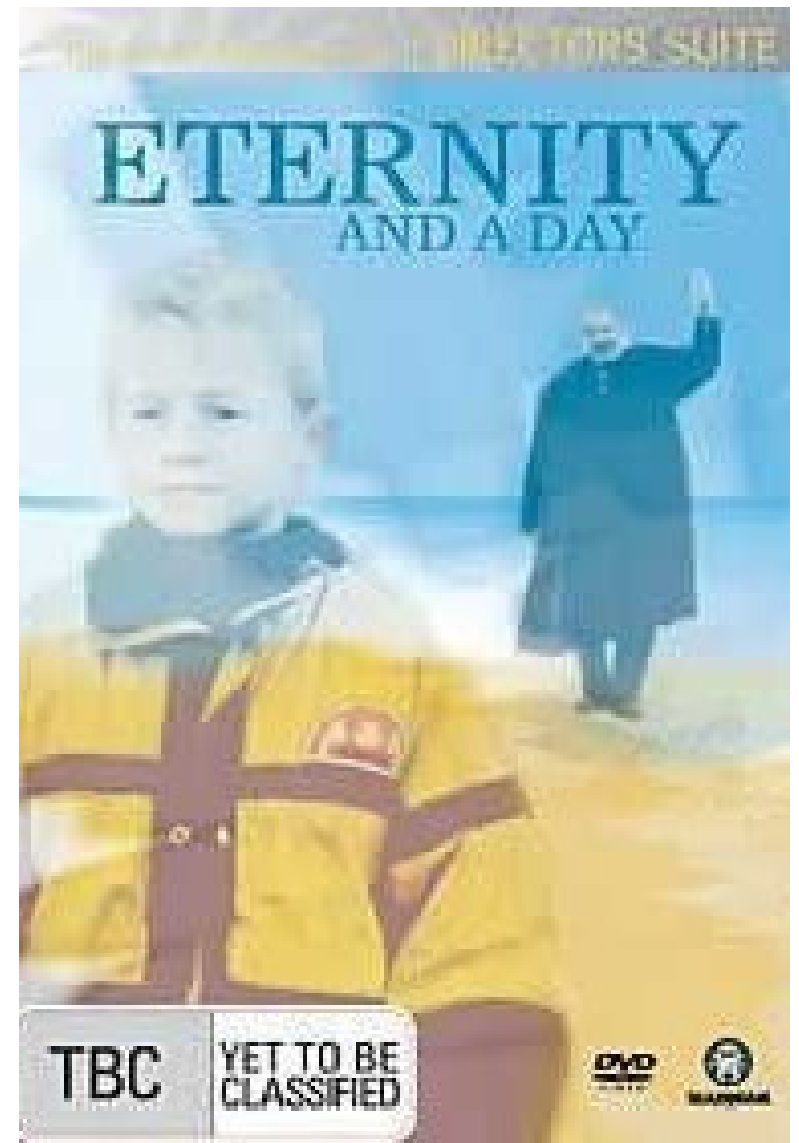


Ελληνικός πολιτισμός: κινηματογράφος

Μία αιωνιότητα και μία μέρα, (1998)

Σκηνοθεσία: Θεόδωρος Αγγελόπουλος

Κέρδισε το Χρυσό Φοίνικα και το Βραβείο της Οικουμενικής Κριτικής Επιτροπής στο Φεστιβάλ των Καννών το 1998.



Ελληνικός πολιτισμός: κινηματογράφος

Πολίτικη Κουζίνα (A Touch of Spice) (2003),

Σκηνοθεσία: Τάσο Μπουλμέτης

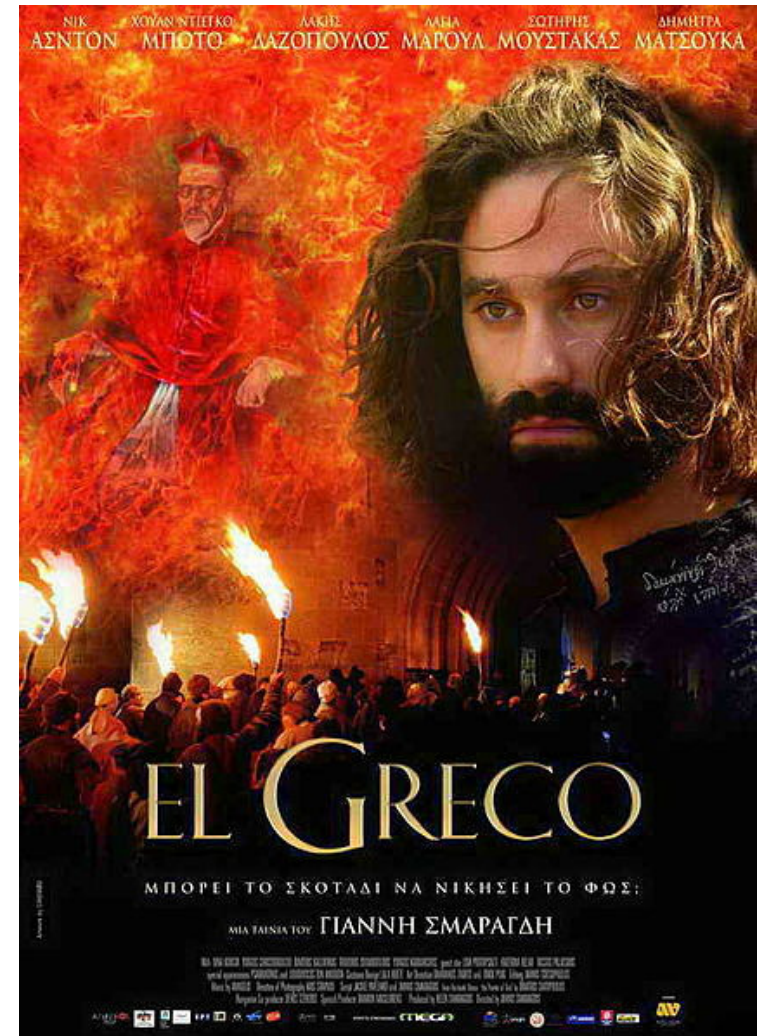
Ηθοποιοί: Γιώργος Χωραφάς

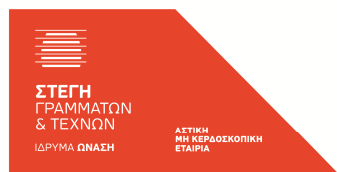
10 νίκες



Ελληνικός πολιτισμός: κινηματογράφος

El Greco (2007),
Σκηνοθεσία: Γιάννης Σμαραγδής
12 νίκες & 2 υποψηφιότητες





Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Διοργάνωση Θερινών Σχολείων για έλληνες μαθητές, μαθητές ευρωπαϊκών κλασικών λυκείων και μαθητές σχολείων της Αμερικής, Αυστραλίας και Ασίας
Το Έργο «Ακαδημία Πλάτωνος: Ανάπτυξη της Γνώσης και Καινοτόμων Ιδεών» χρηματοδοτείται από Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς πόρους μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος: Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση.